

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 4. července 2006

**o státní podpoře, kterou Belgie zamýšlí poskytnout společnosti Ford Genk č. C 40/2005
(ex N 331/2005)**

(oznámeno pod číslem dokumentu K(2006) 2931)

(pouze francouzské a nizozemské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2006/938/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

POPIS PODPORY

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,
a zejména na čl. 88 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru,
a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

po vyzvání zúčastněných stran k podání připomínek v souladu
s uvedenými články ⁽¹⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

Příjemce

- (5) Příjemcem podpory je společnost Ford-Werke GmbH, Fabrieken te Genk (dále jen „Ford Genk“). Ford-Werke GmbH je součástí společnosti Ford Motor Company. Závod byl otevřen v roce 1964. Na konci roku 2003 v něm došlo v rámci celkové restrukturalizace společnosti Ford Europe k výraznému snížení počtu pracovníků, které se týkalo asi 3 000 zaměstnanců. Současně společnost ohlásila investiční plán ve výši okolo 700 milionů EUR, určených hlavně na nový systém flexibilní výroby. Tento plán předpokládal, že stávající výroba modelu *Mondeo* bude doplněna o výrobu nové generace *Galaxy* a ještě dalšího vozu. Závod v současnosti zaměstnává asi 5 000 osob. V roce 2004 v něm bylo vyrobeno 207 163 vozidel. V Belgii působí skupina Ford rovněž v Gentu, společně se závodem Volvo.

ŘÍZENÍ

- (1) Dopisem ze dne 22. června 2005, zaevidovaným dne 27. června 2005, oznámila Belgie Komisi svůj plán podpory společnosti Ford v Genku. Komise požádala o další informace dopisem ze dne 27. července 2005, na který belgické orgány odpověděly dopisem ze dne 15. září 2005 zaevidovaným téhož dne.
- (2) Dopisem ze dne 9. listopadu 2005 Komise sdělila Belgii své rozhodnutí zahájit k uvedené podpoře řízení podle čl. 88 odst. 2 Smlouvy. Schůzka s belgickými orgány se poté konala dne 25. listopadu 2005.
- (3) Belgické orgány podaly své připomínky v dopise ze dne 13. ledna 2006 zaevidovaném téhož dne.
- (4) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ⁽²⁾ dne 25. února 2006. Komise vyzvala zúčastněné strany, aby podaly své připomínky k dotčenému opatření, ale žádnou připomínku z jejich strany neobdržela.

Vzdělávací projekt

- (6) Podle informací, které poskytla Belgie dosahují celkové přípustné náklady na vzdělávání 33,84 milionu EUR. Tato celková částka zahrnuje *specifické vzdělávání* ve výši 25,34 milionu EUR a opatření *obecného vzdělávání* ve výši 8,5 milionu EUR.
- (7) Přípustné náklady na vzdělávací program a jejich odpovídající výše představují:
- náklady na poradenské služby: k financování služeb externích školitelů;
 - školení na pracovišti: náklady na školení obsluhy na výrobní lince (širší uplatnění). Dělníci musí být schopni pracovat na třech různých pracovištích v pracovní směně. Podle vzdělávacích cílů společnosti Ford to představuje v průměru 1,35 dne školení ročně;
 - zeštíhlená organizace: osobní náklady na tým pověřený zaškolením na zeštíhlené, flexibilní a efektivní výrobní postupy podle nového výrobního systému společnosti Ford („FPS“: Ford Production System);

⁽¹⁾ Úř. věst. C 47, 25. 2. 2006, s. 14.

⁽²⁾ Úř. věst. C 47, 25. 2. 2006, s. 14.

- náklady na zaměstnance mimo linku: náklady na pracovní sílu během školení probíhajícího v poslu-
cháárně. Podle vzdělávacích cílů společnosti Ford to
představuje v průměru 1,95 dne školení ročně;
- „školicí prostory“: velké prosklené sály s prostorem
sloužícím jako čítárna a společenská místnost,
s nástěnnými panely k vyvěšování informací o výrobě
a jakosti. Belgie navrhuje, aby odpisování těchto
prostor bylo zařazeno do přípustných nákladů po
dobu, kdy budou používány pro účely vzdělávání;
- náklady na zaměstnance školicího oddělení: mzda
zaměstnanců školicího oddělení, kteří jsou pověřeni
školicím programem;
- „kaskádové“ řízení: ředitel závodu svolává třikrát ročně
všechny zaměstnance a informuje je o provádění
systému „zeštíhlené organizace“ společnosti Ford
(„FPS“). Náklady na pracovní sílu během tohoto
shromáždění;
- Metoda „Six Sigma“: výdaje související s náklady na
zaměstnance školicího týmu podle metody „DMAIC“
(„define-measure-analyse-improve-control“, tj. defino-
vat, měřit, analyzovat, zdokonalovat, kontrolovat);
- restrukturalizace: společnost Ford Europe se v posled-
ních letech snažila přizpůsobit svou výrobní kapacitu
stagnující poptávce. V daném kontextu reorganizovala
společnost Ford Genk mezi prosincem 2003
a dubnem 2004 svou výrobu a propustila či poslala
do předčasného důchodu (u zaměstnanců s dostateč-
ným počtem odpracovaných let) 2 770 osob. Za
účelem zajištění kontinuity výroby a jakosti bylo 279
zkušných zaměstnanců požádáno, aby zůstalo ještě
několik dalších týdnů či měsíců a vyškolilo své
následovníky;
- náklady na zavádění výroby: personální náklady na
produktové „kouče“, to znamená na první dělníky,
kteří se účastní zavádění výroby nových modelů. Tyto
dělníci jsou zaškolováni na nové výrobky (konstrukce,
obsluha nového zařízení, výrobní postupy), a poté
předávají své znalosti ostatním dělníkům.

Druh činnosti	Specifické vzdělávání (v milionech EUR)	Obecné vzdělávání (v milionech EUR)
Poradenské služby	0,88	2,05
Školení na pracovišti	5,44	
Zeštíhlená organizace	1,65	

Druh činnosti	Specifické vzdělávání (v milionech EUR)	Obecné vzdělávání (v milionech EUR)
Náklady na zaměstnance mimo linku	2,35	5,5
„Školicí prostory“	1,48	
Náklady na zaměstnance vzdělávacího oddělení		0,92
„Kaskádové“ řízení	1,6	
Six Sigma		0,026
Restrukturalizace	4,47	
Náklady na zavádění výroby	7,44	

- (8) Celková výše přípustných nákladů se dělí podle druhu
výdajů následovně:

Druh výdajů	(v milionech EUR)
Náklady na školitele	16,54
Odpisy nástrojů a zařízení	1,48
Náklady na poradenské služby	0,92
Personální náklady na školené zaměstnance	14,9
Přípustné náklady celkem	33,84

Podpora

- (9) Navrhovaná podpora představuje přímou dotaci pro Ford
Genk ve výši 12 279 423 EUR pro období 2004-2006.
Z této částky připadá 4 677 408 EUR (38 %) na podporu
obecného vzdělávání a 7 602 015 EUR (61 %) na podporu
vzdělávání specifického. Podpora musí být poskytnuta
formou podpory „ad hoc“ Vlamským společenstvím
(Vlaamse Gemeenschap). Belgie ujistila, že podpora na
vzdělávání nebude kumulována s jinými podporami
k pokrytí stejných nákladů.
- (10) Výše uvedených podpor dosahuje 55 % míry podpory
u obecného vzdělávání a 30 % u vzdělávání specifického.

ROZHODNUTÍ O ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ PODLE ČL. 88 ODS. 2 SMLOUVY

- (11) Ve svém rozhodnutí o zahájení formálního přezkumného
řízení Komise vyjádřila pochybnosti ohledně 1) způsobu,
jakým si belgické orgány vykládají rozsah přípustných
nákladů a 2) navržené kategorizace některých položek
jakožto specifického či obecného vzdělávání.

(12) Pokud jde o přípustné náklady, Komise zkoumala slučitelnost podle čl. 4 odst. 7 nařízení Komise (ES) č. 68/2001 ze dne 12. ledna 2001 týkající se použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podpory na vzdělávání ⁽³⁾ u některých výdajů plánovaných Belgií, zejména:

- „školicí prostory“: Komise zvažovala, zda budovy a jiné typy infrastruktury mohou spadat do oblasti působnosti čl. 4 odst. 7 písm. d) nařízení (ES) č. 68/2001;
- náklady na zaměstnance vzdělávacího oddělení: Komise vyjádřila pochybnosti o možnosti považovat tyto náklady za „náklady na poradenské a konzultační služby týkající se projektu vzdělávání“ (čl. 4 odst. 7 písm. e) nařízení (ES) č. 68/2001);
- „kaskádové“ řízení: Komise zvažovala, zda kaskádové řízení má nějakou vzdělávací náplň a zda překračuje rámec obvyčejné řídicí praxe. Rovněž vyjádřila výhrady ohledně skutečnosti, že by podnik potřeboval státní podporu na uplatňování „kaskádového“ řízení, které je ve společnosti Ford Genk podle všeho součástí běžné řídicí praxe;
- náklady na restrukturalizaci a náklady na zavádění výroby: Komise zvažovala, zda podpora spojená s náklady na restrukturalizaci a s náklady na zavádění výroby skutečně podněcuje podnik k tomu, aby prováděl vzdělávací akce. Komise také vyjádřila pochyby o tom, zda náklady na restrukturalizaci jsou přípustnými náklady ve smyslu čl. 4 odst. 7 nařízení (ES) č. 68/2001, souvisejí-li, jak se zdá, výhradně s nedávnou restrukturalizací závodu;
- výdaje za rok 2004: část přípustných výdajů jsou výdaje, které byly vynaloženy již v roce 2004. V případě, že je tato podpora určena na zeštíhlení minulých výdajů, zvažovala Komise, zda mohla mít nějaký dopad na vzdělávací akce společnosti během tohoto období.

(13) Pokud jde o rozdělení vzdělávání na „obecné“ a „specifické“, Komise se obává, že belgické orgány použily u některých výdajů na projekt příliš širokou definici obecného vzdělávání. Pochybnosti Komise se týkaly zejména položek „náklady na poradenské služby“ a „náklady na zaměstnance mimo linku“. Podle belgických orgánů vzdělávací oddělení společnosti Ford Genk odhaduje, že asi 70 % těchto výdajů se týkalo vzdělávání obecné povahy. Pro takové tvrzení však nebyl poskytnut žádný důkaz.

PŘIPOMÍNKY BELGIE

(14) Belgické orgány uvedly ve své odpovědi na zahájení formálního přezkumného řízení následující připomínky:

- „školicí prostory“: belgické orgány tvrdí, že tyto zařízení prostory ohraničené skleněnými přepážkami jsou z větší části využívány ke vzdělávání, a proto náklady na ně je třeba je považovat za náklady přípustné;
- náklady na zaměstnance vzdělávacího oddělení: Belgie má za to, že se na tyto náklady vztahuje čl. 4 odst. 7 písm. e) nařízení (ES) č. 68/2001 („náklady na poradenské a konzultační služby týkající se projektu vzdělávání“), neboť dotčení pracovníci byli uvolněni na tři roky, aby se zabývali daným programem, čímž v daném období vznikají mimořádné personální náklady, které musí být zaúčtovávány na účty pro obecné vzdělávání;
- „kaskádové“ řízení: belgické orgány uznávají názor Komise, podle něhož je nutno považovat kaskádové řízení spíše za řídicí nástroj než za nástroj vzdělávací;
- náklady na restrukturalizaci: podle belgických orgánů nelze považovat propuštění 2 770 zaměstnanců společnosti Ford Genk během let 2003-2004 za normální restrukturalizační opatření v důsledku změny tržních podmínek. Snížení počtu pracovníků, které bylo provedeno za důsledného dodržení sociálních podmínek a po konzultaci se zástupci zaměstnanců, vedlo naopak k radikální změně v organizaci závodu. Popuštění však znamenalo také náhlý odchod nejzkušenějších dělníků, kteří mohli školit své mladé kolegy. Aby podnik za těchto podmínek nemusel zaměstnávat externí školitele, rozhodl se požádat některé z těchto pracovníků, aby zůstali v pracovním poměru a zajišťovali pouze vzdělávání;
- náklady na zavádění výroby: belgické orgány tvrdí, že tento případ nelze považovat za běžné školení, které se provádí vždy po úplné nebo dílčí obměně stávajícího modelu. Zejména závod Genk byl zcela přebudován, aby se v jediném areálu mohly vyrábět tři modely: v průběhu 18 měsíců tak budou dány do výroby tři zcela nové modely;

⁽³⁾ Úř. věst. L 10, 13. 1. 2001, s. 20, ve znění nařízení (ES) č. 363/2004 (Úř. věst. L 63, 28. 2. 2004, s. 20).

- výdaje za rok 2004: belgické orgány ujišťují, že jednak byl vzdělávací program 2004-2006 vypracován v listopadu 2003 až poté, co vlámská vláda slíbila podporu, a jednak že první školení programu se konalo až poté, co společnost Ford Genk oficiálně požádala o podporu vlámské orgány;
- pokud jde o rozlišování mezi vzděláváním „obecným“ a vzděláváním „specifickým“, podala Belgie podrobnou klasifikaci výuky a především jména externích poradců, pověřených jejím vedením. Belgické orgány se krom toho zavázaly, že zpětně opraví případné odchylky v podílu obecného vzdělávání, který byl stanoven pro účely rozpočtu (70 %) na základě minulých zkušeností podniku.

POSOUZENÍ PODPORY

Existence státní podpory

- (15) Opatření ve prospěch společnosti Ford Genk oznámené Belgií představuje státní podporu ve smyslu čl. 87 odst. 1 Smlouvy. Je totiž poskytováno formou dotace, která bude financována státem nebo ze státních zdrojů. Opatření je selektivní, poněvadž se týká pouze společnosti Ford Genk, a může narušit hospodářskou soutěž ve Společenství tím, že zvýhodní daný podnik oproti jiným konkurentům, kteří podporu nečerpají. Pro automobilový trh je navíc charakteristické intenzivní obchodování mezi členskými státy, takže podpora by mohla ovlivnit obchod mezi členskými státy.

Právní základ posouzení

- (16) Belgie žádá, aby byla podpora schválena na základě nařízení (ES) č. 68/2001. Podpora skutečně souvisí se vzdělávacím programem.
- (17) V souladu s článkem 5 nařízení (ES) č. 68/2001 se na podporu neuplatní výjimka z oznamovací povinnosti podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy, překročí-li výše podpory poskytnuté jednomu podniku na jeden projekt vzdělávání 1 milion EUR. Komise poznamenává, že v tomto případě činí plánovaná podpora 12 279 423 EUR, a že má být poskytnuta jednomu podniku a vzdělávací projekt je jediným projektem. Komise má tedy za to, že u navrhované podpory platí oznamovací povinnost a že tato povinnost byla Belgií dodržena.
- (18) 16. bod odůvodnění nařízení (ES) č. 68/2001 vysvětluje, proč tento druh podpory nemůže být vyjmut z oznamovací povinnosti: „Je vhodné, aby velké částky podpory před jejich poskytnutím nadále jednotlivě posuzovala Komise.“
- (19) Při posuzování jednotlivé podpory na vzdělávání, na kterou se z důvodu její výše nevztahuje výjimka uvedená v nařízení (ES) č. 68/2001, a kterou je proto třeba posoudit na základě

čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, se Komise řídí stejnými hlavními zásadami, jaké vyplývají z nařízení (ES) č. 68/2001. S ohledem na 4. bod odůvodnění nařízení (ES) č. 68/2001, podle něhož Komise hodnotí oznámení zejména s ohledem na kritéria stanovená v uvedeném nařízení, Komise také ověří, zda lze schválit všechny výdaje jako přípustné, k čemuž opět využije své široké posuzovací pravomoci na základě čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy. Takováto opatření musí být posuzována tak, aby byla zajištěna návaznost rozhodovací praxe a zásada rovného zacházení⁽⁴⁾.

Slučitelnost se společným trhem

- (20) Komise při posuzování slučitelnosti dotčeného opatření se společným trhem musí tedy ověřit, zda všechny body, k nimž vyjádřila pochybnosti při zahájení formálního přezkumného řízení, jsou v souladu se společným trhem podle nařízení (ES) č. 68/2001 a čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy. Zejména:

I) Pokud jde o přípustné náklady

- (21) Komise poznamenává, že čl. 4 odst. 7 nařízení (ES) č. 68/2001 stanoví jako přípustné náklady na projekt podpory vzdělávání:
- a) personální náklady na školitele;
 - b) cestovní výdaje školitelů a školených osob;
 - c) ostatní běžné výdaje (jako jsou výdaje na materiál a na vybavení);
 - d) odpisy nástrojů a zařízení v poměrné výši k jejich výlučnému používání pro projekt vzdělávání;
 - e) náklady na poradenské a konzultační služby týkající se projektu vzdělávání;
 - f) personální náklady na školené osoby až do výše součtu ostatních přípustných nákladů uvedených v písmenech a) až e).

⁽⁴⁾ Viz např. rozsudek Soudního dvora ze dne 24. března 1993 ve věci C-313/90, Comité international de la rayonne et des fibres synthétiques (CIRFS) v. Komise, Sb. rozh. 1993, I-1125, bod 44 článek 4 odst. 2 nařízení (ES) č. 994/98 Rady (Úř. věst. L 142, 14. 5. 1998, s. 1)

- (22) Belgie poskytla přehled nákladů na vzdělávání, který Komisi umožňuje ověřit druh navrhovaných přípustných nákladů. Podle informací poskytnutých Belgií nepřevyšují personální náklady na školené osoby celkovou výši ostatních přípustných nákladů.
- i) „Školící prostory“ (1,5 milionu EUR)
- (23) Čl. 4 odst. 7 písm. d) nařízení (ES) č. 68/2001 stanoví, že za přípustné náklady lze považovat odpisy nástrojů a zařízení v poměrné výši k jejich výlučnému používání pro projekt vzdělávání. Mezi náklady, které lze považovat za přípustné, nejsou v žádném případě uvedeny budovy. V daném případě představují „školící prostory“ jiná zařízení umístěná v prostorách ohraničených skleněnými přepážkami. Tyto prostory slouží ke vzdělávacím činnostem. Vzhledem k tomu, že se tyto prostory nacházejí v továrních halách, nejedná se o budovy, a lze je považovat za zařízení spadající do kategorie „nástroje a zařízení“ definované v nařízení (ES) č. 68/2001.
- (24) S ohledem na výše uvedené považuje Komise náklady na tyto prostory za přípustné.
- ii) Náklady na zaměstnance vzdělávacího oddělení (1 milion EUR)
- (25) Komise poznamenává, že u velkých podniků je více méně obvyklé, že provozují vlastní vzdělávací oddělení a proto se méně obracejí na externí poradenské služby. Má-li být podpůrné opatření slučitelné s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, musí být přiměřené cíli a nenarušovat hospodářskou soutěž způsobem, který by byl v rozporu se společným zájmem. S ohledem na výše uvedené má Komise za to, že nelze zamítnout uplatnění čl. 4 odst. 7 písm. e) nařízení (ES) č. 68/2001 na náklady na vnitropodnikové vzdělávací oddělení, neboť takové zamítnutí by bylo diskriminací kategorie velkých podniků. Komise proto souhlasí se zařazením těchto nákladů mezi přípustné.
- (26) Komise použije stejná kritéria jako jsou použita v tomto rozhodnutí na všechny obdobné případy, které jí budou oznámeny.
- (27) Komise však odmítá argument belgických orgánů, že všechny dotčené náklady mají spadat do kategorie obecného vzdělávání. Komise má totiž za to, že poradenské služby mají stejnou působnost (obecnou/specifickou) jako vzdělávací akce, k nimž se vztahují. Za účelem zamezení nadměrné kompenzace nákladů na poradenské služby musí tudíž výdaje vzdělávacího oddělení na školení s dosahem „obecným“ nebo „specifickým“ podléhat stejné maximální míře podpory jako příslušná vzdělávací akce. V rámci obecného vzdělávacího projektu budou proto náklady vzdělávacího oddělení rozděleny na náklady „obecné“ a „specifické“ v alikvotním poměru k „obecným“ a „specifickým“ vzdělávacím akcím obsaženým v projektu. Vezmou-li se za základ vzdělávací akce, na které Komise podporu povoluje, v daném případě vychází 57,8 % na obecné vzdělávání a 42,2 % na vzdělávání specifické.
- (28) Vyšší míry podpory by vyvolaly neúměrné narušení hospodářské soutěže. Komise je zejména toho názoru, že povinnost podniků nést přiměřenou část nákladů přispívá k účinnosti a proveditelnosti opatření. Proto má Komise za to, že vyšší míra podpory by narušila podmínky obchodu v míře, která odporuje společnému zájmu. Tuto část opatření proto nelze považovat za slučitelnou se společným trhem podle čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy.
- iii) Náklady na restrukturalizaci (4,4 milionu EUR)
- (29) Před přijetím rozhodnutí o restrukturalizačních opatřeních porovná podnik současnou hodnotu očekávaného snížení nákladů v budoucnosti s náklady na restrukturalizaci. Náklady na vyškolení pracovníků, kteří obsadí nové funkce po restrukturalizaci, jsou součástí běžných a nezbytných nákladů na restrukturalizaci. Jakmile se tedy podnik rozhodne, že propustí velkou část svých zaměstnanců, je dočasné školení výše uvedených pracovníků nezbytné k zajištění kontinuity výroby a jakosti. Podnik nemá jinou možnost, nežli nést tyto náklady, určené na vyškolení zůstávající pracovní síly, která nahradí know-how propuštěných zaměstnanců. Dotčenou podporou by tak byly vlastně dotovány běžné a nezbytné náklady na restrukturalizaci podniku, které by podnik musel nést v každém případě, i kdyby podporu nedostal. Proto se podpora nejvíce jako potřebná, jelikož by nevedla k poskytování doplňujícího vzdělávání.
- (30) Účel státních podpor na vzdělávání je vysvětlen v 10. bodě odůvodnění nařízení (ES) č. 68/2001: Vzdělávání má obvykle pozitivní vnější účinky na společnost jako celek, jelikož zvyšuje rezervu kvalifikovaných pracovníků, ze které mohou těžit ostatní firmy, a zvyšuje konkurenceschopnost průmyslu Společenství. Vzhledem k tomu, že restrukturalizace v daném případě naopak povede ke snížení této rezervy kvalifikovaných pracovníků, je pravděpodobně v rozporu s cílem nařízení (ES) č. 68/2001.
- (31) Má-li být podpůrné opatření slučitelné s čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, musí být přiměřené cíli a nenarušovat hospodářskou soutěž způsobem, který by byl v rozporu se společným zájmem. Poněvadž je však společnost Ford Europe jedním z hlavních subjektů na trhu výrobců automobilů ve Společenství, zdá se, že by tržní síly měly samy stačit na to, aby bylo zajištěno vzdělávání vynucené danou restrukturalizací. V souladu se zněním 11. bodu odůvodnění nařízení (ES) č. 68/2001 by jakákoliv státní podpora na toto vzdělávání převyšovala minimum

nezbytné k dosažení cíle Společenství, který samotné tržní síly neumožňují dosáhnout, a vyústila by tak v nepřiměřené narušení hospodářské soutěže. V této souvislosti Komise zejména upozorňuje, že i přes pochybnosti vyjádřené v rozhodnutí o zahájení řízení, Belgie nevysvětlila, proč by podnik program vzdělávání neuskutečnil, pokud by nedostal podporu.

- (32) Komise se proto domnívá, že na náklady na restrukturalizaci se nemůže vztahovat podpora na vzdělávání.

iv) Náklady na zavádění výroby (7,5 milionu EUR)

- (33) Komise již rok shromažďuje důkazy o tom, že někteří automobiloví výrobci nechávají své výrobní závody v různých členských státech si navzájem konkurovat při výrobě nových modelů. Při plánování výroby nového výrobku porovnávají několik lokalit a o místě výroby rozhodují na základě souhrnu výrobních nákladů, tj. všech druhů nákladů, ale také s ohledem na možné vládní podpory, a to zejména podpory na vzdělávání. Vzhledem k této ekonomické skutečnosti a z ní vyplývajícího rizika, že některé podpory na vzdělávání nenapomáhají cíli společného zájmu, stanovenému v 10. bodě odůvodnění nařízení (ES) č. 68/2001, ale jsou pouze provozní podporou narušující hospodářskou soutěž, je Komise nucena pečlivěji zvažovat nezbytnost podpory, „aby státní podpora byla omezena na minimum nezbytné k dosažení cíle Společenství, který samotné tržní síly neumožňují“ (11. bod odůvodnění uvedeného nařízení) ⁽⁵⁾. Takové posouzení je zcela oprávněné zejména s ohledem na to, že pro současný automobilový průmysl jsou typické výrazně nadbytečné kapacity.

⁽⁵⁾ Tento přístup je v souladu s přístupem uplatňovaným ve věcech General Motors Antwerp (věc č. N 624/2005, přezkumné řízení zahájeno dne 26. 4. 2006, dosud nezveřejněno v Úř. věst.), Auto Europa (věc č. N 3/2006, přezkumné řízení zahájeno dne 16. 5. 2006, dosud nezveřejněno v Úř. věst.) a WEBASTO Portugal (věc č. N 653/2005, schválená dne 16. 5. 2006, dosud nezveřejněno v Úř. věst.). V poslední věci Komise považovala podporu za vyhovující a zastávala názor, že pozitivní dopad na společný zájem převažuje nad možným narušením hospodářské soutěže díky kombinaci několika faktorů: vzdělávací program přesahuje základní potřeby příjemce, což odráží skutečnost, že velká většina vzdělávacích programů se týká přenosných kvalifikací (převaha všeobecného vzdělávání). Komise rovněž konstatovala, že v regionu přijímajícímu podporu, kde jsou kvalifikace pracovní síly omezené, má vzdělávání za cíl připravit nově zaměstnané pracovníky na novou činnost v novém závodě používajícím technologii, která dosud není dostupná v daném členském státě.

- (34) V předchozích případech Komise podrobně nezkoumala nutnost zvláštní podpory na vzdělávání v oblasti nákladů na zavádění výroby ⁽⁶⁾. Mohla by ji však začít zkoumat, zjistí-li, že se ekonomické podmínky na dotčeném trhu změnily. V bodě 52 rozsudku ze dne 30. září 2003 ve spojených případech C-57/00 P a C-61/00 P ⁽⁷⁾ Soudní dvůr Evropských společenství uvedl, že „ať už je výklad čl. 92 odst. 2 písm. c) [později čl. 87 odst. 2 písm. c)] Smlouvy podaný v minulosti Komisí jakýkoliv, neměla by jím být dotčena opodstatněnost výkladu stejného ustanovení provedeného Komisí v soudním rozhodnutí a potažmo jeho platnost.“ Stejně tak Soud prvního stupně Evropských společenství uvedl v bodě 177 svého rozsudku ze dne 15. června 2005 ve věci T-171/02 ⁽⁸⁾: „posuzovat zákonnost rozhodnutí Komise, podle něž určitá nová podpora nesplňuje podmínky pro použití této výjimky, lze pouze v rámci čl. 87 odst. 3 písm. c) ES a nikoliv s ohledem na předchozí rozhodovací praxi Komise, pokud taková praxe existuje“.

- (35) Komise poznamenává, že pro udržení konkurenceschopnosti v automobilovém průmyslu je výroba nového modelu nezbytná. Zavádění výroby nového modelu je proto běžná a obvyklá záležitost v tomto průmyslovém odvětví. Automobiloví výrobci musí pro účely výroby nových modelů vyškolit své pracovní síly na nově zaváděné technologie. Související výdaje na vzdělávání nezbytné k zavedení výroby nového modelu nesou proto výrobci automobilů většinou na základě čistě obchodních důvodů. Podnik by tedy daný vzdělávací program uskutečnil tak jako tak, a to tím spíše, pokud by mu nebyla poskytnuta podpora. Podpora na vzdělávání není proto v daném kontextu nezbytná. Nepodněcuje podnik k zajišťování „doplňujícího“ vzdělávání, tj. vzdělávání poskytovaného nad rámec běžného zvyšování kvalifikace, prováděného jen na základě tržních sil. Podpora by tak sloužila k úhradě provozních výdajů, které by jinak nesl podnik, a představovala by tak provozní podporu narušující hospodářskou soutěž.

- (36) Koncentrace výroby do jednoho areálu v závodě v Genku navíc bezpochyby umožní zefektivnit výrobu nových modelů. Podnik bude mít tudíž z koncentrace výroby přímý užitek. Samotné tržní síly proto stačí, aby podněcovaly společnost k takovéto racionalizaci výrobního procesu a k vynaložení odpovídajících výdajů na vzdělávání. Za těchto podmínek není podpora nezbytná, poněvadž by hradila běžné výdaje na reorganizaci podniku.

⁽⁶⁾ Viz např. věc C 77/2002, Volvo Cars NV, rozhodnutí Komise 2003/665/ES ze dne 13. května 2003 (Úř. věst. L 235, 23.9.2003, s. 24) a C 78/2002, rozhodnutí Komise 2003/592/ES ze dne 13. května 2003, Opel Belgium NV (Úř. věst. L 201, 8. 8. 2003, s. 21).

⁽⁷⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 30. září 2003 ve věci C-57/00P a C-61/00P, Freistaat Sachsen, Volkswagen AG a Volkswagen Sachsen GmbH, Sb. rozh. 2003, I-9975.

⁽⁸⁾ Rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 15. června 2005 ve věci T-171/02, Regione autonoma della Sardegna (dosud nezveřejněn ve Sb. rozh.).

(37) Kromě toho argumenty uvedené v 31. bodě odůvodnění přiměřenosti podpory a zákazu nepřiměřeného narušení hospodářské soutěže jakožto podmínky pro zajištění slučitelnosti s ustanoveními čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy se vztahují i na vzdělávání související se zahájením výroby nových modelů. Jakákoliv státní podpora na toto vzdělávání by proto byla vyšší než minimum nezbytné k dosažení cíle Společenství, které samotné tržní síly neumožňují, a svým účinkem by narušila hospodářskou soutěž v míře, která odporuje společnému zájmu. V této souvislosti Komise zejména upozorňuje, že i přes pochybnosti vyjádřené v rozhodnutí o zahájení řízení, Belgie nevysvětlila, proč by podnik program vzdělávání neuskutečnil, pokud by nedostal podporu.

(38) Podpora na vzdělávání se tedy nemůže vztahovat na náklady na zavádění výroby.

v) Výdaje související s rokem 2004

(39) Belgické orgány podaly ve své odpovědi na rozhodnutí o zahájení formálního přezkumného řízení pevné a podrobné ujištění, že oficiální žádost o podporu byla podána před zahájením vzdělávacího programu. Komise považuje toto ujištění za dostatečné pro odstranění pochybností, které vyjádřila v rozhodnutí o zahájení řízení.

Úprava výše přípustných nákladů

(40) Vzhledem k výše uvedeným důvodům je třeba přípustné náklady na projekt snížit na částku 20,31 milionu EUR. 65 % z této částky, tj. 13,29 milionu EUR je určeno na pokrytí personálních nákladů na školené osoby.

(41) Komise poznamenává, že podle čl. 4 odst. 7 písm. f) nařízení (ES) č. 68/2001 jsou tyto náklady přípustné až do výše součtu ostatních přípustných nákladů. Z toho důvodu je u této položky nutno provést znovu opravu, aby tyto náklady odpovídaly součtu ostatních nákladů⁽⁹⁾. Po této opravě bude celková částka veškerých přípustných nákladů představovat 14,04 milionu EUR.

⁽⁹⁾ Snížením personálních nákladů na oprávněné účastníky vzdělávacího projektu Komise snížila personální náklady na účastníky specifického vzdělávání.

II) Pokud jde o druh vzdělávání

(42) Článek 4 nařízení (ES) č. 68/2001 stanovuje rozdíl mezi vzdělávacím specifickým a vzdělávacím obecným.

(43) Ustanovení čl. 2 písm. d) nařízení (ES) č. 68/2001 definuje *specifické vzdělávání* jako vzdělávání, které zahrnuje výuku s přímým a zásadním vztahem k současnému nebo budoucímu postavení zaměstnanců v podniku přijímajícím podporu a poskytuje kvalifikace, které jsou nepřenositelné, nebo přenositelné pouze v omezeném rozsahu, do dalších podniků a pracovních oborů.

(44) Ustanovení čl. 2 písm. e) nařízení (ES) č. 68/2001 definuje *obecné vzdělávání* jako vzdělávání zahrnující výuku, která se nevztahuje pouze nebo zásadně na současné nebo budoucí postavení zaměstnanců v podniku přijímajícím podporu, ale která poskytuje kvalifikace ve větší míře přenositelné do ostatních podniků nebo pracovních oborů, a tak podstatně zlepšuje schopnost profesního zařazení zaměstnance. Vzdělávání se považuje za „obecné“, když je například společně organizováno různými nezávislými podniky nebo když užitek ze vzdělávání mohou mít zaměstnanci různých podniků.

(45) Má-li být podpora na vzdělávání slučitelná se společným trhem, nesmí přesáhnout maximální přípustnou míru podpory ve vztahu k přípustným nákladům, stanovenou v čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení (ES) č. 68/2001. Tato maximální míra závisí kromě jiného na velikosti podniku přijímajícího podporu, na regionu, v němž se nachází i na kategorii zaměstnanců, kterých se vzdělávání týká. Komise poznamenává, že Ford Genk je velký podnik, projekt je umístěn v regionu (provincie Limbourg), který může využít podpory podle čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy, a že mezi školenými osobami není žádná z kategorií znevýhodněných pracovníků ve smyslu čl. 2 písm. g) nařízení (ES) č. 68/2001. Maximální povolená míra podpory dosahuje za těchto okolností 30 % pro vzdělávání specifické a 55 % pro vzdělávání obecné.

(46) Komise má za to, že Belgie ve své odpovědi na rozhodnutí o zahájení formálního přezkumného řízení podala nezbytné informace a záruky ohledně druhu vzdělávání. Zejména sdělila Komisi jména externích podniků pověřených obecným vzděláváním. Rovněž se zavázala, že zpětně opraví případné odchylky v navrhovaném podílu obecného vzdělávání. Tato oprava se bude řídit závěry auditu hospodářských orgánů vlámského regionu (na jehož základě bude nakonec stanoveno přesné procento obecného vzdělávání).

Závěrečné připomínky

- (47) Komise konstatuje, že v případě dotčeného podpůrného opatření se nepoužijí vyněti uvedená v čl. 87 odst. 2 Smlouvy, neboť podpůrné opatření nesleduje žádný z cílů, které jsou zmiňovány. Belgie navíc poskytla v tomto smyslu žádné další odůvodnění. Oznámená podpora nemá napomoci uskutečnění významného projektu evropského zájmu ani napravit vážnou poruchu v hospodářství některého členského státu, ani není určena na pomoc kultuře a zachování kulturního dědictví. Proto se Komise domnívá, že na podporu určenou k pokrytí nákladů uvedených v 7. bodě odůvodnění nelze uplatnit výjimku ze zásadní neslučitelnosti státních podpor se společným trhem ve smyslu čl. 87 odst. 3 písm. b) či d) Smlouvy. Výjimku uvedenou v čl. 87 odst. 3 písm. a) Smlouvy rovněž nelze uplatnit, poněvadž opatření jsou určena na pomoc vzdělávání v oblasti, která nespadá pod toto ustanovení Smlouvy. Čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy by bylo možné použít v případě, že by šlo o podporu vzdělávání a hospodářských oblastí, přičemž tento aspekt byl již posouzen výše.

Závěr

- (48) Komise se domnívá, že část opatření oznámených Belgií, tak jak jsou popsána v 21. až 41. bodě odůvodnění, se týká výdajů, které nejsou přípustné nebo podpor, které nejsou nezbytné k tomu, aby byly dotčené vzdělávací akce uskutečněny. Taková podpora není slučitelná se společným trhem ani na základě jakékoliv jiné výjimky uvedené ve Smlouvě, a musí být proto zakázána. Podle belgických orgánů nebyla podpora dosud poskytnuta, proto není důvod přikročit k jejímu zpětnému vymáhání.

- (49) Ostatní opatření návrhu, která představují 14,04 milionu EUR přípustných nákladů, což odpovídá podporám ve výši 6 240 555 EUR, splňují kritéria slučitelnosti se společným trhem podle čl. 87 odst. 3 písm. c) Smlouvy,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Státní podpora, kterou Belgie zamýšlí poskytnout na vzdělávací projekt ve společnosti Ford-Werke GmbH, Fabrieken te Genk, je neslučitelná se společným trhem ve výši 6 038 868 EUR.

Z tohoto důvodu nelze tuto část podpory poskytnout.

Zbývající státní podpora ve výši 6 240 555 EUR je slučitelná se společným trhem.

Článek 2

Belgie informuje Komisi do dvou měsíců následujících po dni oznámení tohoto rozhodnutí o opatřeních, která přijala za účelem dosažení souladu s tímto rozhodnutím.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Belgickému království.

V Bruselu dne 4. července 2006.

Za Komisi
Neelie KROES
členka Komise